

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИШТИРӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«13» февраль 2023 ел

Иштирәк авылы

№ 1

«Тукай муниципаль районы Иштирәк авыл жирлегенең жирле билгеләнештәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм файдалану тәртибен раслау турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясы 5 өлеше, «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрәндәге 196-ФЗ Федераль закон нигезендә Тукай муниципаль районы Иштирәк авыл жирлегенә Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Тукай муниципаль районы Иштирәк авыл жирлегенең жирле билгеләнештәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм файдалану тәртибен кушымта нигезендә расларга.

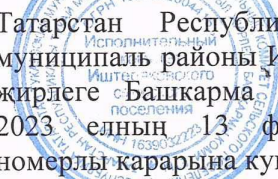
2. Әлеге карарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет Җитәкчесе

Г.С. Гарифуллина

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иштирак авыл жирлеге Башкарма комитетының 2023 елның 13 февралендә 1 номерлы карарына кушылта

Тукай муниципаль районы Иштирак авыл жирлегенең жирле билгеләнештәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм куллану тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тукай муниципаль районы Иштирак авыл жирлегенең жирле билгеләнештәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм файдалану тәртибе (алга таба – Тәртип) Иштирак авыл жирлеге территориясендә урнашкан һәм жирләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар булып торган жирле билгеләнештәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм куллану шартларын регламентлый.

1.2. Әлеге Тәртип Иштирак авыл жирлегенең жирле билгеләнештәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосалары һәм юл буе полосалары чикләрендә юл эшләрен алып баручы яки башка эшчәнлекне гамәлгә ашыручы юридик һәм физик затлар тарафыннан башкару өчен мәҗбүри булып тора.

1.3. Әлеге Тәртиптә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

2. Жирле билгеләнештәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын билгеләү һәм файдалану

2.1. Жирле билгеләнештәге автомобиль юлының бүлеп бирелгән полосасы чикләре территорияне планлаштыру буенча документлар нигезендә, Россия Федерациясә Хөкүмәте карары белән расланган автомобиль юлларын һәм (яки) юл сервисы объектларын урнаштыру өчен жир бүлеп бирү нормаларын исәпкә алып билгеләнә.

2.2. Жирле билгеләнештәге автомобиль юлының бүлеп бирелгән полосасын тәшкит иткән жир кишәрлекләренә хокуклар алу һәм туктату, күрсәтелгән жир кишәрлекләрен тиешле жир категориясенә кертү гражданнар, жир законнары, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 декабрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба текст буенча – 2007 елның 8 декабрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон), муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3. Жирле билгеләнештәге автомобиль юлының бүлеп бирелгән полосасын тәшкил иткән формалаштырылган жир кишәрлекләре билгеләнгән тәртиптә дәүләт кадастр исәбенә куелырга тиеш.

2.4. Автомобиль юлының бүлеп бирелгән полосасы чикләрендә, 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очраклардан тыш, тыела:

- автомобиль юлын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту, шулай ук юл сервисы объектларын урнаштыру белән бәйле булмаган эшләрне башкару;

- автомобиль юлына хезмәт күрсәтү, аны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту өчен каралмаган һәм юл сервисы объектларына кермәгән биналарны, корылмаларны, төзелмәләрне һәм башка объектларны урнаштыру;

- жир кишәрлекләрен сукалау, үлән чабу, урман үсентеләрен һәм башка күпьяллык үсентеләрне кисү һәм аларга зыян китерү, торф чыгару һәм туфракны казу, автомобиль юлының бүлеп бирелгән полосасын карап тоту яки автомобиль юлларын, аның участкаларын ремонтлау эшләреннән тыш;

- мал көтү, шулай ук автомобиль юллары хужалары белән килешенгән махсус урыннардан читтә аларны автомобиль юллары аша чыгару;

- техник регламентларның һәм (яки) юл хәрәкәте иминлеге турында норматив хокукый актларның таләпләренә туры килми торган реклама конструкцияләрен урнаштыру;

- юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүгә яки юл эшчәнлеген тормышка ашыруга катнашы булмаган мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләре урнаштыру.

2.5. Автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосалары чикләрендәге жир кишәрлекләренә карата сервитутны билгеләү гражданның законнары һәм жир законнары белән билгеләнгән тәртиптә 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясында каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып билгеләнә.

2.6. Автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосалары чикләрендә юл сервисы объектларын урнаштыру территорияне планлаштыру буенча документлар һәм техник регламентлар таләпләре нигезендә башкарыла.

2.7. Автомобиль юлларын юл сервисы объектлары белән тәэмин итү түбәндәге шартлар үтәлгәндә башкарылырга тиеш:

- юл сервисы объектлары автомобиль юлларында күрү мөмкинлеген, юл хәрәкәте иминлегенә башка шартларын, шулай ук автомобиль юлларын һәм аларда урнашкан корылмаларны һәм башка объектларны куллану һәм карап тоту шартларын начарайтырга тиеш түгел;

- юл сервисы объектларын урнаштыру урынын сайлау планлаштырылган автомобиль юлларын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны исәпкә алып башкарылырга тиеш;

- юл сервисы объектлары транспорт чаралары тукталышлары һәм тукталу урыннары, шулай ук автомобиль юлларыннан анда керүне тәэмин итү максатында, килү юллары, төшү юллары һәм тоташу урыннары белән жиһазланырга тиеш. Автомобиль юлларына тоташканда, килү һәм төшү юллары күчеш-тизләтелгән полосалар белән жиһазланырга һәм юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү максатында, автомобиль юлларын төзекләндерү элементлары белән жиһазланырга тиеш.

2.8. Юл сервисы объекты жирле билнеләнештәге автомобиль юлына тоташканда, мондый автомобиль юлы хужасы тоташа торган объектларның милекчеләренә (хужаларына) автомобиль юлларын планлаштырылган реконструкцияләү, капитал ремонтлау һәм мондый реконструкцияләү, капитал ремонтлау сроклары турында хәбәр итә.

2.9. Автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосалары чикләрендә урнашырга мөмкин:

- инженерлык коммуникацияләре, тимер юллар, электр тапшыру линияләре, элемент линияләре, торба үткәргеч һәм тимер юл транспорты объектлары, шулай ук автомобиль юллары буенда урнашкан яки аларны кисеп үтүче башка корылмалар һәм объектлар;

- автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларынан читтә урнашкан һәм аларга керүне таләп итүче объектларга керү, төшү юллары һәм тоташу юллары (күчеш-тизләтелгән полосаларны да кертеп).

3. Юл буе полосаларын билгеләү һәм файдалану

3.1. Автомобиль юллары өчен, торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларынан тыш, юл буе полосалары билгеләнә.

3.2. Юл буе полосалары чикләрендәге жир кишәрлекләре милекчеләрдән, хужалардан, кулланучылардан һәм арендаторлардан алынмый.

3.3. Һәр юл буе полосасының киңлегенә жирле билгеләнештәге юлларның бүлеп бирелгән полосасы чикләреннән исәпләнә башлый һәм автомобиль юлларының классына һәм (яки) категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып түбәндәге размерда билгеләнә:

1) илле метр – дүртенче категорияле автомобиль юллары өчен;

2) егерме биш метр – бишенче категорияле автомобиль юллары өчен.

3.4. Юл буе полосалары урнашкан жирләр Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенә территорияль органнарында билгеләнгән тәртиптә исәпкә алынырга тиеш.

3.5. Жирле билгеләнештәге автомобиль юллары полосаларын билгеләү турында карар Иштирәк авыл жирлегенә Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

3.6. Иштирәк авыл жирлегенә Башкарма комитеты, юл буе полосалары чикләрен билгеләү яки юл буе полосалары чикләрен үзгәртү турында карар кабул итеп, жирлектә юл буе полосалары чикләрен билгеләүне башкара. Шулай ук әлегә карар кабул ителгәннән соң жиде көн эчендә карар күчәртмәсен Тукай муниципаль районы Башкарма комитетына жибәрә, шулай ук юл буе полосалары чикләрен билгеләү турында карар чыгарылган көннән бер ай эчендә юл буе полосалары чикләрендәге жир кишәрлекләренә милекчеләренә, жирдән файдаланучыларга, жир хужаларына һәм арендачыларга жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус режимы турында хәбәр итә.

3.7. Автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген башкару өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын һәм башка объектларны төзү, реклама конструкцияләре, мәгълүмат

такталары һәм күрсәткечләре урнаштыру Иштирәк авыл жирлегә Башкарма комитеты ризалыгы булган очракта рөхсәт ителә.

Әлеге ризалык автомобиль юлының юл бие полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр куюны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган таләпләр һәм шартларны үз эченә алырга тиеш.

3.8. Автомобиль юлларының юл бие полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр куюны төзелешкә рөхсәтсез (күрсәтелгән объектларны төзү яисә реконструкцияләү өчен төзелешкә рөхсәт бирү таләп ителгән очракта), әлеге Тәртипнең 3.7 пунктында каралган ризалыксыз яки үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләрне һәм шартларны бозып гамәлгә ашыручы затлар дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган һәм (яисә) автомобиль юллары хужалары таләбе буенча капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр куюны туктатырга, законсыз корылган объектларны сүтәргә һәм автомобиль юлларын башлангыч халәتكә китерергә тиеш.

Мондый таләпләрне үтәүдән баш тарткан очракта, автомобиль юллары хужалары, Россия Федерациясе законнары нигезендә, әлеге объектларны, корылмаларны законсыз торгызуга гаепле затлар исәбенә, әлеге эшләрне башкаруга киткән чыгымнарны компенсацияләү белән, төзелгән объектларны яки корылмаларны бетерү эшләрен башкара.

4. Автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосалары һәм (яки) юл бие полосалары чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу, күчерү һәм үзгәртеп кору

4.1. Автомобиль юлының бүлеп бирелгән полоса чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу, күчерү, үзгәртеп кору мондый инженерлык коммуникацияләре хужалары тарафыннан алар хисабына, инженерлык коммуникацияләре хужаларының автомобиль юлы хужасы белән төзелә торган шартнамә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм "Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында" 2007 елның 8 ноябрәндәге Федераль закон нигезендә бирелә торган төзелешкә рөхсәт нигезендә гамәлгә ашырыла (мондый инженерлык коммуникацияләрен салу яки үзгәртеп кору өчен төзелешкә рөхсәт бирү таләп ителгән очракта).

4.2. Автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосалары чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу, күчерү яки үзгәртеп коруны мондый инженерлык коммуникацияләр хужалары тарафыннан яки алар хисабына проектлаганда, автомобиль юллары хужалары мондый инженерлык коммуникацияләрен урнаштыруны язмача килештерәләр.

4.3. Автомобиль юлының юл бие полосалары чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу, күчерү, үзгәртеп кору мондый инженерлык коммуникацияләре хужалары тарафыннан яки алар хисабына автомобиль юлы

хужасының язма формада ризалыгы булганда башкарыла. Бу ризалыкта мондый инженерлык коммуникацияләре хужалары тарафыннан аларны салганда, күчергәндә, үзгәртеп корганда мәжбүри үтәлергә тиешле техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш.

4.4. Автомобиль юлының бүлеп бирелгән полосалары яки юл буе полосалары чикләрендә инженерлык коммуникацияләре салынган, күчерелгән яки үзгәртеп корылган очракта, төзелешкә рәхсәт Иштирәк авыл жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан бирелә.

4.5. Автомобиль юлының бүлеп бирелгән полосасы һәм (яки) юл буе полосалары чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу, күчерү яки үзгәртеп кору автомобиль юлын, аның участкаларын реконструкцияләүгә яки капитал ремонтлауга китергән очракта, мондый реконструкция, капитал ремонт инженерлык коммуникацияләре хужалары тарафыннан яисә алар хисабына башкарыла.

4.6. Әлеге Тәртибнең 4.2 һәм 4.3 пунктларында каралган ризалыксыз һәм төзелешкә рәхсәтсез (мондый инженерлык коммуникацияләрен салу, күчерү яисә үзгәртеп кору өчен төзелешкә рәхсәт бирү таләп ителгән очракта) яки үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләрне һәм шартларны бозып, аларны салуны, күчерүне яисә яңадан урнаштыруны гамәлгә ашыручы инженерлык коммуникацияләре хужалары дүлэт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган һәм (яисә) автомобиль юлы хужасы таләбе буенча инженерлык коммуникацияләрен салуны, күчерүне яисә яңадан урнаштыруны туктатырга, законсыз корылган корылмаларны, башка объектларны сүтәргә һәм автомобиль юлын башлангыч халәтенә китерергә тиеш.

Күрсәтелгән таләпләрне үтәүдән баш тарткан очракта, автомобиль юлы хужасы, Россия Федерациясе законнары нигезендә, законсыз рәвештә мондый корылмаларны, башка объектларны күчерүдә яки үзгәртеп коруда гаепле затлар исәбенә, салынган яки үзгәртеп корылган инженерлык коммуникацияләрен бетерү буенча эшләр башкара.

5. Жаваплылык

5.1. Бүлеп бирелгән полосаларда яки юл буе полосалары чикләрендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, шулай ук әлеге Тәртип таләпләрен бозып төзелгән юл сервисы һәм реклама объектлары, башка объектлар Гражданнар кодексының 222 статьясы нигезендә рәхсәтсез төзелеш дип таныла.

Хокукий режим һәм рәхсәтсез төзелгән корылманы сүтү тәртибе Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә билгеләнә.

5.2. Әлеге объектларның милекчеләре һәм хужалары, әгәр объектлар автомобиль юлларын ремонтлаганда, реконструкцияләгәндә аны нормаль эксплуатацияләү өчен каршылыклар тудырган яки аның буенча хәрәкәт шартларын начарайткан очракта, аларны үз хисабына сүтәргә яки күчерергә тиеш.

5.3. Иштирәк авыл жирлегә Башкарма комитеты үз компетенциясе чикләрендә бүлеп бирелгән полосалар һәм юл буе полосалары чикләрендә, шул исәптән гадәттән тыш хәлләрне кисәтү яки аларның нәтижеләрен бетерү өчен, жирләрне куллануны контрольдә тотарга тиеш.

5.4. Өлеге Тәртип таләпләрен бозуда гаепле юридик һәм физик затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка ия.